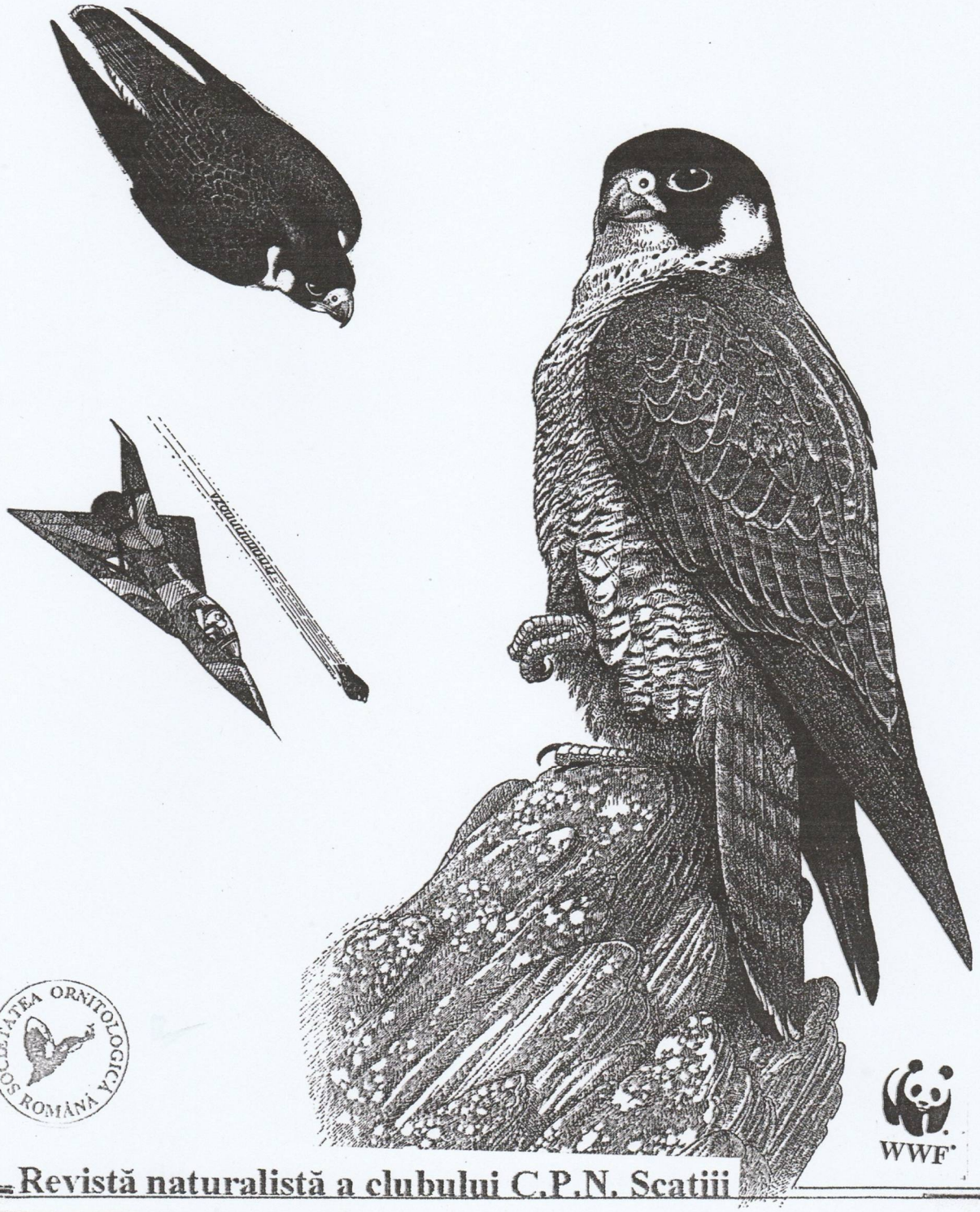
LE CLUB ORNITHO-ROUMAIN LES TARINS

Carduelis

n° - 5

SOCIETATEA ORNITOLOGICĂ ROMÂNĂ

WWF

Revistă naturalistă a clubului C.P.N. Scatiii

CRONICILE ORNITOLOGICE
ALE ANILOR 2000/2003

1. Lucrarea intentioneaza sa cuprinda un studiu avifaunistic al rapitoarelor diurne si nocturne din bazinul montan al Somesului Mare –observatii din ultimii trei ani.
2. Limite teritoriale: spre nord creasta montana a Muntilor Rodnei inspre Maramures (Borsa) / vest Valea Cormaia, orasul Sg.-Bai / sud Valea Ilvelor, Poiana Ilvei /est varfurile Ineu si Rosu, Valea Mare .
3. Lista avifaunistica cuprinde in acest moment (06. 2003), 147 specii(fata de 136 pana in anul 2000), lista imbogatita in ultimi trei ani cu 11 specii noi observate pentru prima data in zona cercetata :

1. Buhai de balta (*Botaurus stellaris*) -P. Ex. rar
2. Rata cu cap castaniu (*Aythya ferina*) -P . F. rar
3. Lebada de iarna (*Cygnus cygnus*) -P.Ex. rar
4. Sorecar mare (*Buteo rufinus*) -Ex. Rar.acc.
5. Soim de iarna (*Falco columabarius*) -O.I. Ex. rar
6. Cocor (*Grus grus)* -P.Ex. rar
7. Sitar (*Scolopax rusticola*) -P.?.F. rar
8. Lastun de mal (*Riparia riparia*) -Ex.rar.acc.
9. Sfrancioc mic (*Lanius minor*) -O.V. rar
10. Lacustar (*Sturnus roseus*) -Ex .rar. acc.
11. Presura de tundra (*Calcarius lapponicus*) -O.I.Ex.rar

4. Dintre speciile de mai sus doar una este oaspete de vara si clocitoare : Sfranciocul mic (*L. minor*)- un singur cuplu pe o suprafata de 20 km. Din aceeasi lista avem doua specii de rapitoare diurne, astfel incat lista familiei « Rapax » cuprinde 20 de specii (13 rapitoare de zi si 7 rapitoare de noapte).Iata si o incercare de « statutare » a acestora :

-*Aquila chrysaetos*-specie sedentara, foarte rara(partial eratica in cazul exemplarelor juvenile ;

-*Circus aeruginosus*-specie de pasaj extrem de rara ;

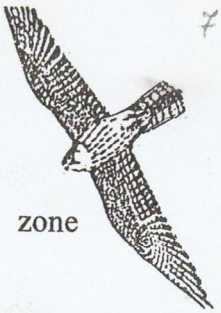
-*Circus cyaneus*-oaspete de iarna foarte rar(observat si in pasajul de primavara ;observatiile tardive din acest an-1.05.2003-ne fac sa banuim cuibaritul acestei specii la limitele sudice, mai joasei ale zonei cercetate) ;

-*Buteo lagopus*-oaspete de iarna destul de rar ;

-*Buteo rufinus*-specie accidentala extrem de rara ;

-*Buteo buteo*-specie clocitoare,sedentar-eratica

-*Pernis apivorus*-oaspete de vara rar(probabil clocitoare in zone depresionare izolate;
-*Accipiter nisus*-sedentar si oaspete de vara ;
-*Accipiter gentilis*-specie cuibaritoare sedentara, dar banuim ca in timpul iernii, efectivele locale sunt imbogatite cu indivizi solitari veniti din nord ;
-*Falco tinnunculus*-oaspete de vara rar(mai des intalnit ca specie cuibaritoare in zone montane cu altitudini mai mari de 1000 de metri ;
-*Falco subbuteo*-oaspete de vara si desigur specie cuibaritoare destul de rara ;
-*Falco peregrinus*-specie clocitoare, oaspete de vara foarte rar ;
-*Falco columbarius*-oaspete de iarna extrem de rar, accidental ;

- Seciile de prada nocturne intalnite in zona sunt sedentare (cu o exceptie) deci cuibaritoare, dar din ce in ce mai rar intalnite din cauza traficului si exploatarilor forestiere, deranjamentelor cauzate de turisti, animale domestice, vanatoare, braconaj.

1.*Strix aluco*| S.relativ com ;
2.*Strix uralensis*| S. F. rar ;
3.*Aegolius funereus*|S. F. rar ;
4.*Glaucidium passerinum*| S.F. rar;
5.*Athene noctua*| S. Rel. com;
6.*Asio otus*| S. rar;
7.*Otus scops*| O. V. rar;

5. Din totalul celor 13 specii diurne doar una poate fi considerata comuna(C.)-*But but*-si doua relativ comune(R.c.)-*Accnis* si *Accgen*-,celelalte fiind considerate din punct de vedere al densitatii si frecventei drept specii rare (R.), foarte rare (F. R.), extrem de rare(Ex. R):clasificare utilizata de Weber 1998.Dintre speciile de « *Rapax noctivagus* » doar doua specii pot fi considerate relativ comune :*A. noctua* si *Strix aluco*, celelalte pot fi considerate veritabile « rara aves » ale zonei ?!

Explorarile sistematice in teren, experienta ornitologica acumulata in cei aproape paisprezece ani, participarea "constiincioasa" la programele nationale de monitorizare a pasarilor : SINCRON,WETLANDS,LANIUS 2001,ORIOLUS 2002,UPUPA 2003 ne-au ajutat mult la identificarea si cunoasterea rapitoarelor din zona.Observatiile cotidiene din 2003 au imbogatit lista « *Rapax* » cu doua specii noi : *F. columbarius & B. rufinus.*
Incercam valorificarea unor informatii si observatii din regiune (vanatori, ciobani, turisti etc.) in speranta redescoperirii unor specii : *Circaetus gallicus, A. clanga, Bubo bubo,* cu o mare doza de reticenta pentru ca pot sa

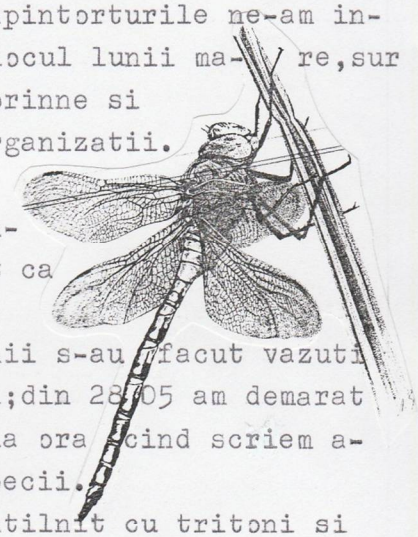

CALENDAR naturalist-mai-iunie

...Sa deschidem agenda noastra naturalista si sa intoarcem usor citeva pagini din aceasta carticica... plina de verdeata,gize si pasari.

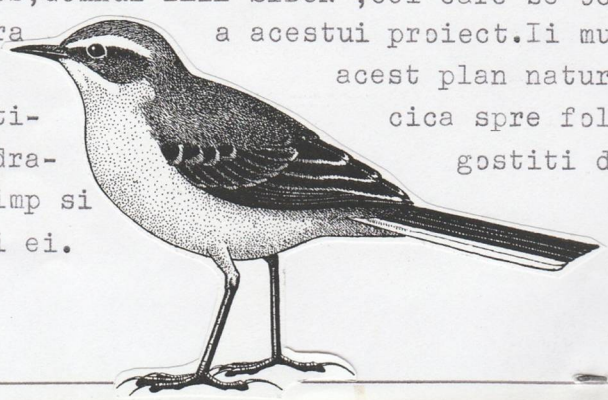
Inca de la inceputul lunii pe linga cuci, rindunele, lastuni,pupeze si codrosi au aparut maracinarii si orhideea de soc(Dactylorhiza sambucina),iar prin baltile de pe sesul Rodnei un fluierar de munte(Actitis hypoleuca).In ziua urmatoare ne-am dat intilnire pe muntele Vaii Vinului cu o ciocanitoare neagra., pentru ca pe 9 mai ,pe linga Iaz sa ne intilnim pentru a II-a oara in viata cu o codobatura galbena.Cu grangurii si capintorturile ne-am intilnit in 13 ale lunii...iar in 15,exact la mijlocul lunii ma- re,surpriza mare:INTILNIRE cu doi membrii ai W.W.F.,Corinne si Arnaud Greth,directorul stiintific al acestei organizatii. In ciuda timpului rece,padurea si muntele ne-au oferit spectacole super-interesante,pe masura entuziasmului si caldurii noastre sufletesti.Pacat ca totul a durat doar 5 zile....

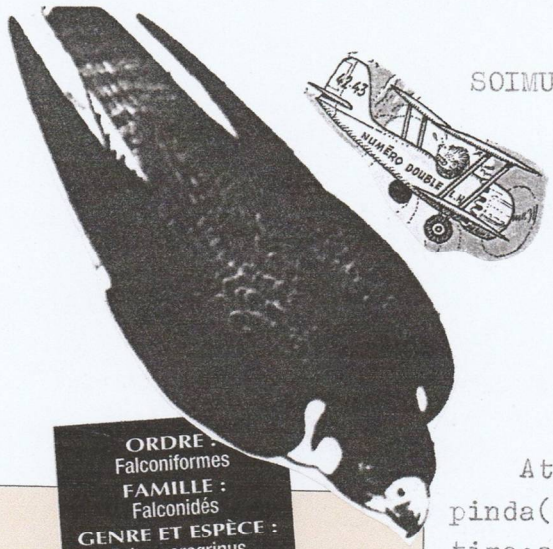
Sa mergem mai departe...spre sfirsitul lunii s-au facut vazuti sfrinciocii si roiuri de gize de tot felul;din 28.05 am demarat proiectul de inventariere al libelulelor,la ora cind scriem aceste rinduri avind identificate 22 de specii.

In beltile cu apa calduta ne-am intilnit cu tritoni si vreo 4 neamuri de broaste,pe ogorul de cartofi,in timpul prasitului ne-am vazut cu greierii si coropisnitele,in gradina ne-am privit fugitiv "in ochi" cu cirtitele si carabii iar seara la lumina lampii de la scarii am descoperit mii si mii de fluturi nocturni si alte gize cit gamalia.De altfel va pot marturisi ca pregatim si un inventar entomologic(adica al insectelor)din regiunea noastra.Aceste inventare si proiecte de recesamint ale faunei si florei vor fii incluse intr-un viitor ghid al Muntilor Rodnei pe care il pregatim si pe care speram sa reusim sa-l terminam pina in toamna acestui an 99,cu ajutorul unui prieten inimos,domnul ILIE SIDOR ,cel care se ocupa de partea tehnica si financiara a acestui proiect.Ii multumim si speram inca o data ca acest plan naturalist sa prinda contur intr-o cartisul si placerea tuturor celor indragostiti de NATURA,care se vor in acelasi timp si cica spre folosul Aparatorii ei.

WWF

ORDRE :
Falconiformes
FAMILLE :
Falconidés
GENRE ET ESPÈCE :
Falco peregrinus

FICHE D'IDENTITÉ

Ses proportions

- **taille :** de 40 à 46 cm de long ; de 95 à 110 cm d'envergure.
- **poids :** de 600 à 750 g pour le mâle ; de 900 à 1 300 g pour la femelle.

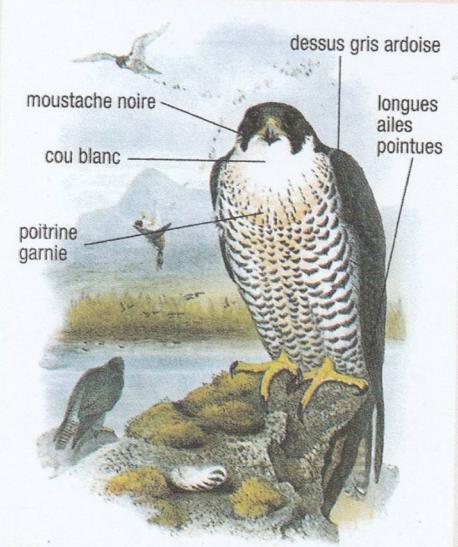
Sa vie

- **longévité :** 15 ans.
- **régime :** carnivore (petits oiseaux).
- **reproduction :** maturité sexuelle : 2 ans.

Saison de la ponte : mars à mai ; ponte : 1 par an.
Œufs : trois ou quatre, blanchâtres tachetés de brun-roux.
Incubation : 29 à 32 jours.
Envol des jeunes : de 35 à 42 jours.

Sa protection

Le faucon pèlerin, victime des intoxications provoquées par les pesticides, a complètement disparu en Grande-Bretagne. En France, il est protégé et fait l'objet d'une étroite surveillance, notamment à l'époque de la reproduction, de la part des bénévoles du Fonds d'intervention pour les rapaces. On compte environ 250 couples nicheurs en France.

Facile à apprivoiser, le faucon pèlerin était très apprécié au Moyen Age pour sa faculté à chasser les oiseaux en plein vol.

SOIMUL CALATOR-pasarea bomba !

Soimul calator este orapitoare de talie mica,in fapt un mare vinator de pasari.Greutatea corpului rigiditatea penajului,forma aerodinamica si in consecinta forta de penetrare a aerului,scurtimea cozii si lungimea ghearelor,il fac sa fie predestinat vinarii prazilor aeriene.

Atacul poate incepe de pe un post de pinda(un fel de observator plasat pe o inaltime:arbore uscat,stinca,stilp e.t.c.)sau dupa un zbor planat la mare inaltime(0,5-3 km.)si se descompune in 2 faze:

-o faza de plasament,cu zbor cu batai de aripi ample si nervoase,care da soimului inaltime si viteza,permitindu-i sa se plaseze intr-o pozitie favorabila pentru atacul si picajul final;

-o faza de picaj,o coborire vertiginoasa pe o traiectorie mai mult sau mai putin oblica in cursul careia aripile lipite de corp tr transforma rapitoarea intr-un adevarat proiectil.Viteza atinsa in aceasta faza este de 200/300 km./h`sau chiar mai mult !!!

La intilnirea(sau mai degraba impactul) cu prada,in general prin spate si pe dedesubt,picioarele sunt mult proiectate inainte in timp ce aripile si coada sunt mult rasfirate pentru a frina viteza de 80-100 km./h...

Regimul alimentar este aproape exclusiv constituit din pasari de talie mica si mijlocie:pitigoi,cintezoi,gaite,cocosari,mierle,grauri,stancute,ciori.Masculul care este mai mic decit femela prinde prazi mai mici. Regimul alimentar variaza totusi de la un cuplu la altul,de la o regiune la alta,in functie de anotimp,de posibilitatile sitului de bogatia in grana a mediului si chiar de gusturile individuale.

-continuare din pagina 2.

Sezonul de reproducere se intinde de la inceputul lui feb.,perioada primelor manifestari teritoriale si sexuale,pina la sfirsitul lui iunie(Inceputul lui iulie),perioada de "emancipare"a puilor.

Cuibul este plasat pe o cornisa de stinca,pe polita de piatra a unei faleze,citeodata intr-un copac sau chiar pe o movila de pamint a unei turbarii.

Mecanismul reproducerii urmeaza cam acelasi scenariu:parade aeriene, chemari,fluieraturi si "saluturi" in aria zonei de vinatoare,oferirea prazii din cioc in cioc din zbor sau la cuib,imperecherea urmata apoi de ponta care este formata din 3-4 oua marmorate ,caramizii,clocite in general de femela timp de 30 -33 de zile in aceasta perioada masculul vineaza si pazeste cuibul.Cresterea si hranirea puilor se face de catre ambii parinti timp de 40-45 de zile.Dupa primul lor zbor,acestia mai depind inca de parinti in jur de 15 zile,apoi pe masura ce incep sa invete arta vanatorii isi cauta propriul loc...sub cerul care le este atit de drag.

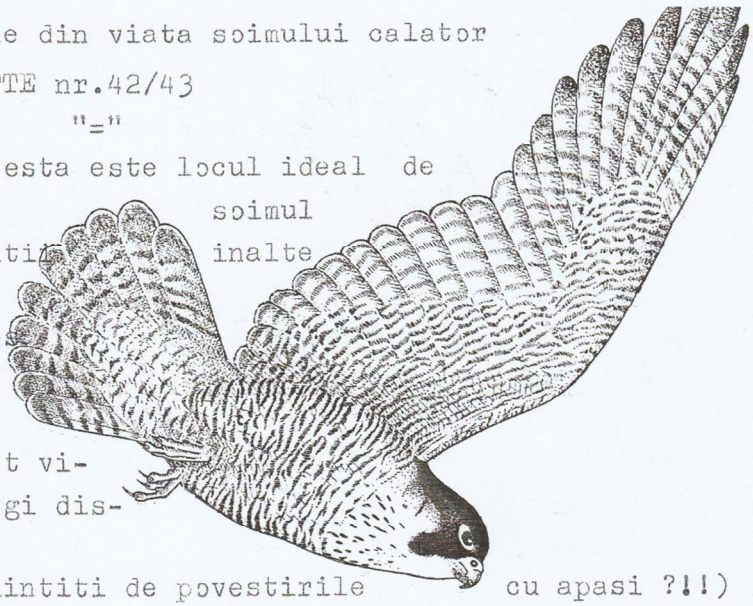
Familia soimilor-Falconidae,include un numar de circa 60 de specii de prada diurne caracterizate printr-o constitutie robusta,aripi lungi si ascutite,degete puternice cu gheare lungi,tari si taioase.La mandibula superioara au un dinte care foloseste la ruperea prazii. Sunt cele mai iuti zburatoare din lumea pasarilor.Nu si fac cuiburi,ci le folosesc pe cele parasite ale altor specii(corvide).Soimul calator este specia cu cea mai vasta arie de repartitie naturala:se poate intilni pe toate continentele cu excepdurilor ecuatoriale. tia deserturilor si specie detul de rar in- In Romania este o fi vazut in M-tii Rodnei tilnita;mai poate Carpatilor Orientali si pro- si alte pari ale mai stincoase ale M-tilor Apu- babil in zonele noastra mai pot fi intilnite seni.In tara specii:s.rindunelelor, alte 7 relul rosu,vinturelul vintu- soimuletul de seara, mic, soimuletul de iarna,s.sudic, s.dunarean,.. Vinturelul mic (Falco naumanni) este din pate inscris pe lista rosie a pasarilor a- menintate cu DISPARITIA !

Citeva file din viata soimului calator

-fragmente din LA HULOTTE nr.42/43

"=="

§Un post de pinda ca acesta este locul ideal de pornit la vinatoare,pentru soimul calator,mare amator de pozitii inalte

§Observati,va rog si armele de vinatoare ale acestui pirat al aerului:

-ghearele,ele singure pot sa va spuna ce maninca acest vinator,mai mult decit 10 lungi discursuri !

-Ochiul de soim (va mai amintiti de povestirile cu apasi ?!!) este un organ enorm,care ocupa o buna parte a cutiei craniene.Ca sa va faceti o idee despre marimea acestuia,ginditi-va ca daca omul ar avea un asemenea ochi acesta ar atinge (pastrind proportiile !) la marimea unui grepfruif.Dupa cum vedeti Natura nu s-a aratat deloc zgircita in planul cantitatii.Mai mult inca ea a lucrat si la capitolul "calitata". Un exemplu:retina ochiului de soim contine de 8-10 ori mai multe celule vizuale decit a omului.

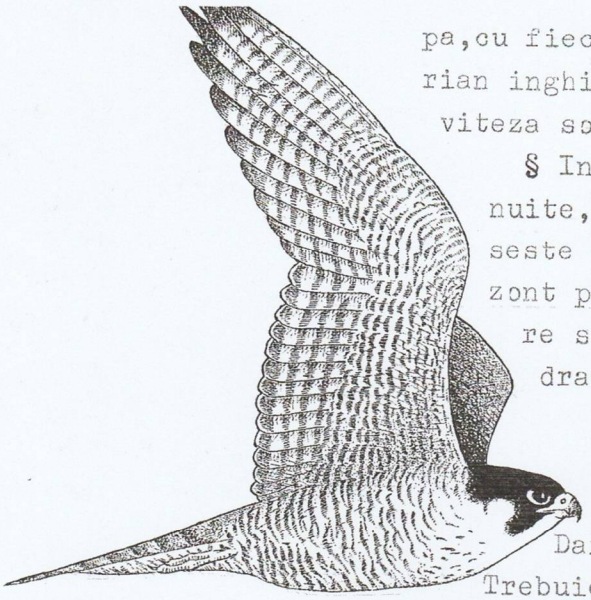
In aceste conditii e inutil sa va spun careperarea unui porumbel la o distanta de 4-5 km. constituie pentru acest vinator un... exercitiu de nivel elementar.Dar nu numai atit!Datorita unei puternice concentrari de celule luminoase(fovea),vederea soimului este perfecta si in partile laterale sau in timpul inserarii.

§Acuitatea vizuala a soimului a fost remarcata de oameni inca din indepartatele timpuri faraonice.Aceasta hieroglifa egipteana de peste 3500 de ani,care este reproducerea exacta a ochiului de soim,era simbolul utilizat in timpul inaltarii piramidelor pentru a scrie verbul "a vedea".

§L a ataaaaac!

Cu aripile abia indepartate de corpul usor inclinat,pasarea se catapulteaza in spatiu cu picioarele incordate sub el,ca un atlet olimpic in blocstarturi si incepe sa visleasca prin vazduh asemeni unui demon. In plin cer cele doua aripi de rindunica uriasa,framinta vintul sus-jos,sus-jos, o tornada vie !Cu fiecare miscare de ari-

pa,cu fiecare metru de spatiu aerian inghitit,cu fiecare secunda, viteza soimului creste...

§ In cursul unor plimbari aeriene obisnuite,de agrement,viteza pasarii nu depaseste 40-50 km./h.Cind insa apare la orizont perspectiva unei prazi "grase",pe care soimul nu doreste sa o rateze,acul cadranului trece repede de 75 km.

§ Soimul "stie" ca,pentru anu pierde masa,are la dispozitie o singura metoda:atacul prin surprindere. Dar cum sa faci asta in ...vazduh ! Trebuie sa recunoasteti ca nu-i deloc usor. Iata de ce mai siret decit o maimuta,si pentru a insela vigilenta prazii,atacatorul pleaca intr-o directie total opusa.Din secunda in secunda,nu numai viteza ci si altitudinea la care se afla pasarea creste.

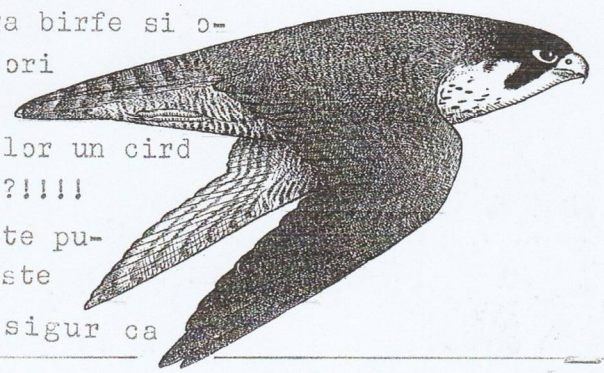
§ Invizibil,continuind sa escaladeze norii,soimul modifica din nou directia,desenind pe cer o imensa potcoava,un arc de cerc urias;aceasta este faza de plasament sau "atacul prin invaluire.

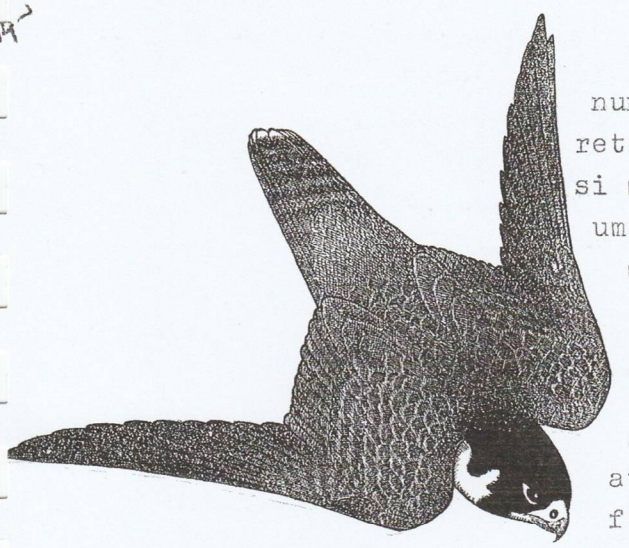
§Jos mica escadrila de cocosari isi continua,impasibil zborul la mica altitudine,fara sa banuiasca macar,lovitura de traznet,care li se pregateste,deasupra capetelor.

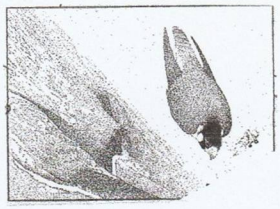
§In acest moment somul calator este in cautarea locului ideal pentru declansarea unui atac fulger.Creierul lui functioneaza asemeni unui calculator,toti senzorii sint in alerta maxima,caci in timpul acestui atac,proiectilul teleghidat trebuie sa ia in calcul forta si viteza vintului,configuratia terenului,viteza si directia prazii.Si toate acestea in plina viteza si inainte ca prada...zburatoare sa aiba neferi cita idee sa aterizeze undeva printre crengile plopilor ce strajuiesc marginea lacului.

§ Dam pentru citeva momente,cuvintul iscusitului vinator,soimul calator: "_Iata-ma din fericire,sosit la punctul de atac;sus,in spatiu,la o inaltime incredibila.Inutil...sa va chioriti printre nori;acum nu mai sint decit o musculita in imensitatea spatiului,o scinteie invizibila plutind undeva in incendiul gigantesc al amurgului.

_Evident aud de-aici citeva birfe si obiectii din partea unor neincrezatori care se intreaba cum este posibil sa pot urmari de la inaltimea norilor un cird de cocosari de marimea unui pumn ??!!!! Si totusi dragi prieteni acesta este pur adevar.Explicatia misterului este de altfel foarte simpla si sint sigur ca

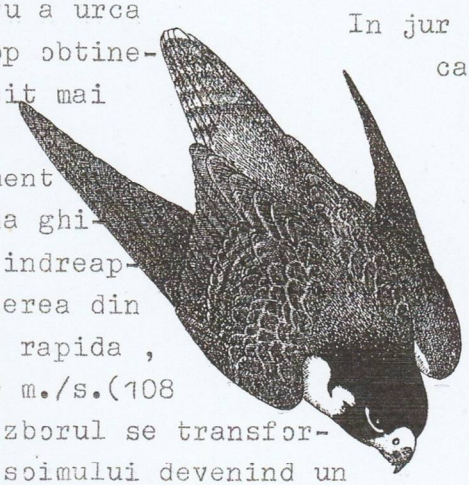

o cunoasteti:este minunatul meu ochi de soim, retina sa ultrasensibila si micile graunciоare din umoarea lui vitroasa care permit acest miracol."-Aici i-a sfirsit dreptul la cuvint pe care l-am oferit impricinatului-.

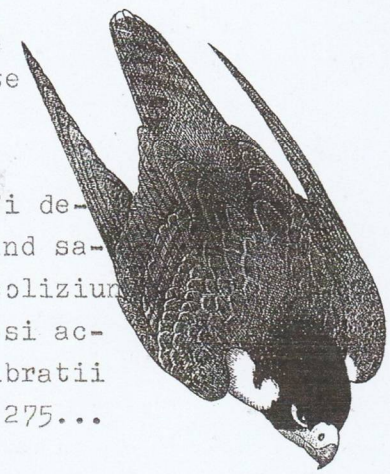
Iar acum inainte ca evenimentele sa se precipite,sa rezumam in graba situatia.Datorita unui zbor de plasament fo foarte rapid,vinatorul pelerin ajunge la o inaltime de 800-900 m.,loc din care cauta cel mai propice punct de atac. In jur de 2 km. de coborire oblica separa vinatul de vinator. In acest moment,soimul inceteaza de a mai lua inaltime,ci cu acelasi zbor nervos,puternic si rapid se indreapta ca o sageata in jos,spre pamint si... spre prada.

Fapt notabil:pentru prima data,de la decolare,el se afla pe aceeasi axa cu pasarile ce urmeaza a fi vinate.

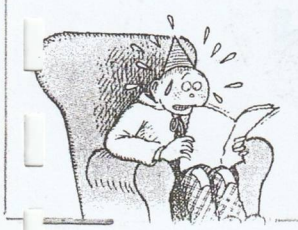
II.Evident ca toate eforturile facute pentru a urca in nori au ca scop obtinerea unei viteze cit mai mari.

In acest moment nervoasa si rapida ghiuleaua neagra se indreapta spre prada.Caderea din nori este atit de rapida , incit zidul de 30 m./s.(108 km./h)este spart,zborul se transforin picaj,silueta soimului devenind un veritabil proiectil teleghidat-viu. Capul se infunda intre umerii uriasi, aripile se pliaza pe corp,virfurile remigelor tremurind sacadat sub presiunea vibratiilor ultrarapide.Si viteza creste creste...inspaimintator... 150...175...200 km./h !

Cum la aceasta viteza ruta nu poate fi deviata,obuzul viu trebuie din cind in cind sa-si corecteze caderea pentru a realiza coliziunea exact in locul dorit,sau chiar sa-si accelereze !?cu ajutorul unor serii de vibratii ale remigelor,caderea de bolid !...la 275... 300 km/h...

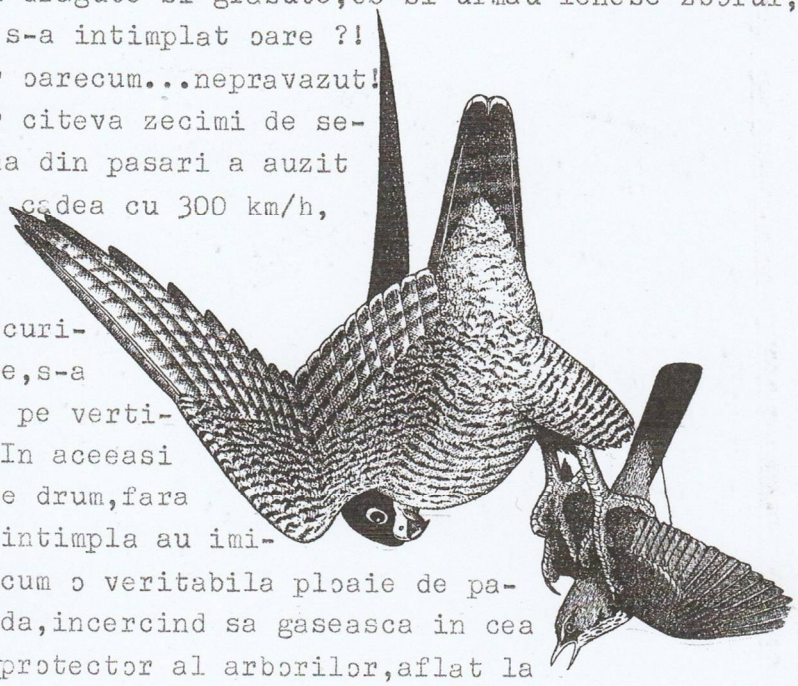
In fata bombei,cirdul de cocosari,creste, creste vazind cu ochii.In citeva secunde va " exploda exact in mijlocul stolului caun fulger.

Sa ascultam mai departe continuarea povestirii si intimplarilor povestite chiar de marele as al spatiului,pilotul ..."Falco peregrinus"

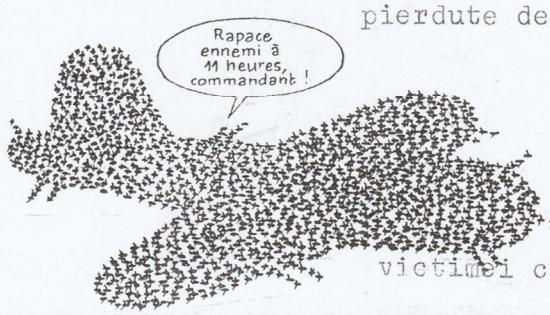
-"...Si deodata sub ochii mei s-a produs explozia(citeste imprastierea stolului)in toate directiile !Cind doar 4 m. ma mai separau de prada,mica escadrila a explodat in plin cer ca o grenada.In locul precis unde existau inainte 7 pasari dragute si grasute,ce-si urmau lenese zborul, acum nu mai era nimic...Ce s-a intimplat oare ?!

Un lucru normal dar oarecum...nepravazut! In ultimul moment,cu doar citeva zecimi de secunda inainte de inpact,una din pasari a auzit suierul meteoritului care cadea cu 300 km/h, si fara sa incerce sa inteleaga,printr-un reflex fulgerator venit din adincurile ancestralelor instincte,s-a lasat instantaneu sa cada pe verticala asemeni unei pietre.In aceeasi clipa cei sase tovarasi de drum,fara sa-si dea seama ce li se intimpla au imitat-o.Asa de bine,incit acum o veritabila ploaie de pasari zburau in degringolada,incercind sa gaseasca in cea mai mare graba adapostul protector al arborilor,aflat la 200 de m. mai jos.

Smecherii de cocosari stiu intradevar,instinctiv ca sint foarte periculos in spatiu liber,unde pot evolua cu usurinta si rapiditatea unui avion cu reactie,si ca odata ajunse in desimea ramurilor si frunzisului vor fi salvate.Ei bine nici nu se pune problema sa manevrez printre crengi cu aripile mele in forma de secera.Pentru un sport atit de pe periculos iti trebuie coada lunga,aripi scurte si rotunjite si pene cu virfuri flexibile-este tocmai ceea ce are distinsul meu confrate,uliul porumbar alias "Accipiter gentilis". (vezi ... la stinga !)

In aceasta situatie nu-mi ramine decit o singura sansa:sa prind in extremis una dintre prazi inainte ca ea sa atinga virful copacilor... Ei...si-atunci cu o miscare brutala a corpului,efectuez un viraj nebunesc,in unghi drept si ma las sa cad pe verticala,insotind victimele pierdute de teroare..."

...Astfel,iata inevitabilul:Picioarele mese proiecteaza inainte,ghearele se deschid larg si 8 cirlige ascutite se infig in corpul pasarii,ucigind-o in aceeasi clipa in timp ce degetele incercuiesc corpul victimei caniste liane."Totul s-a sfirsit.

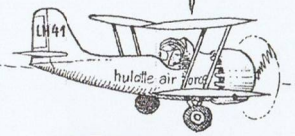
Spécial AVIATION de COMBAT

Paginé din « Le Hulotte » 42-43

DE la même façon que les pattes permettent de deviner — dans ses grandes lignes — le régime alimentaire d'un Rapace la silhouette en vol constitue une précieuse indication sur les méthodes de chasse de l'oiseau...

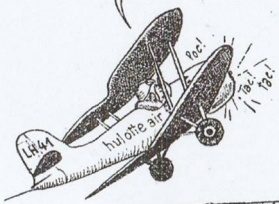
... ainsi, par exemple, l'AUTOUR est un animal spécialement construit pour la chasse acrobatique en forêt, avec slaloms ultra-rapides entre les branches et les troncs (1)

longue queue autorisant les manœuvres les plus folles à grande vitesse

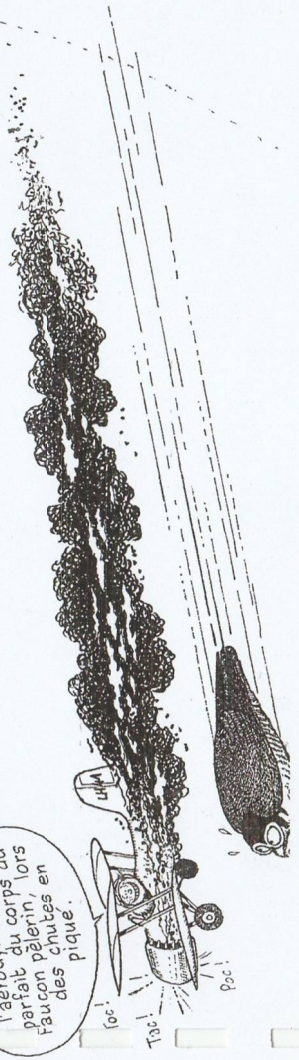
Ailes courtes par rapport au corps, rémiges flexibles, d'où → SOUPLESSE et AGILITÉ DU VOL

LE FAUCON PELERIN, au contraire, est un oiseau caréné uniquement pour les courses de vitesse en plein ciel. Et, bien sûr, pour sa spécialité : le piqué foudroyant en chute libre.

queue courte, très aérodynamique, mais interdisant par contre les acrobaties.

Ailes en faux, étroites et longues, avec des plumes cassantes, très rigides capables de résister, sans se déformer, aux fantastiques vitesses du piqué

A NOTER : l'aérodynamisme parfait du corps du faucon pèlerin, lors des chutes en piqué.

D'ailleurs, mes chers collègues, je ne vous étonnerai pas en vous révélant que le nom "faucon" dérive tout droit du latin "FALCO" lui-même issu du mot "FALX" qui signifiait "faux"!

Très bien !

Bravo!

zzz...

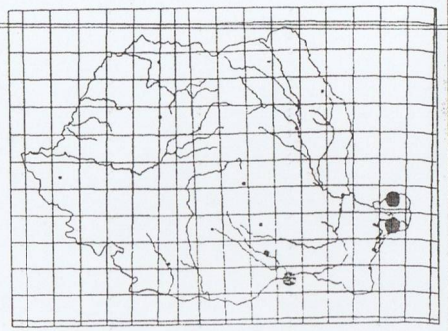
ULIY PORUMBAC

(1) Pour plus de détails sur cette méthode, voir L.H n°27, p.10

Şoim dunărean - Würgfalke

Falco cherrug

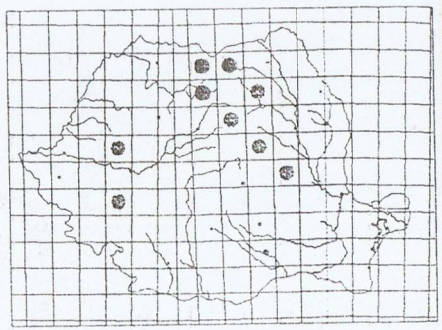
Efectiv: [illegible]
Specie sedentară, hoinăreşte în timpul iernii. Rară în România, unde efectivul s-a redus mult în ultimele decenii.

Bestand: 2-6 BP
Standvogel, streift im Winter umher. Selten in Rumänien, wo der Bestand in den letzten Jahrzehnten stark zurückgegangen ist.

Şoim călător - Wanderfalke

Falco peregrinus

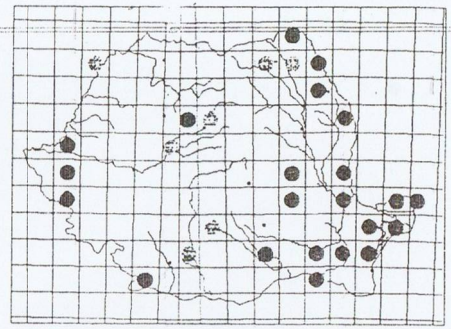
Efectiv: 4 - 6 p.
Specie sedentară. In România foarte rar întîlnit. Eventual răspîndit şi în alte careuri. Rar OI.

Bestand: 4-6 BP
Standvogel. In Rumänien sehr selten anzutreffen. Möglicherweise auch in anderen Gitterquadraten der Verbreitungskarte vorkommend. Seltener Wintergast.

Vînturel de seară - Rotfußfalke

Falco vespertinus

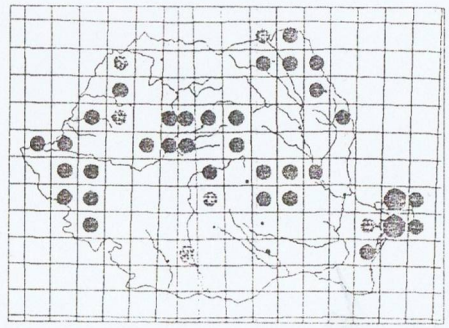
Efectiv: 450 - 600 p., eventual mai mult.
OV. Specie frecventă în cîmpie şi numeroasă în Delta Dunării, unde cuibăreşte în colonii de 10 - 20 cuiburi.

Bestand: 450-600 BP, wahrscheinlich zahlreicher.
Sommergast. Verbreitet im Tiefland und im Donaudelta, wo die Art in Brutkolonien mit 10-20 Nestern brütet.

Şoimul rîndunelelor - Baumfalke

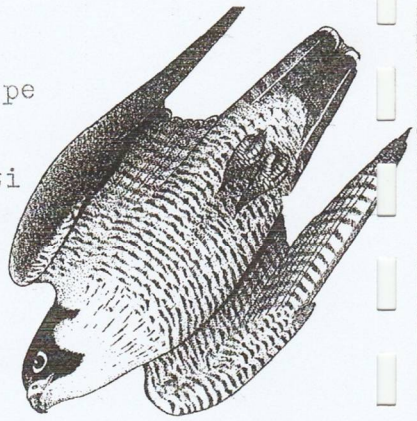
Falco subbuteo

Efectiv: 800 - 900 p.
OV. Probabil mai frecvent şi mai larg răspîndit în zonele împădurite, decît reiese din hartă. Lipsesc date din Muntenia.

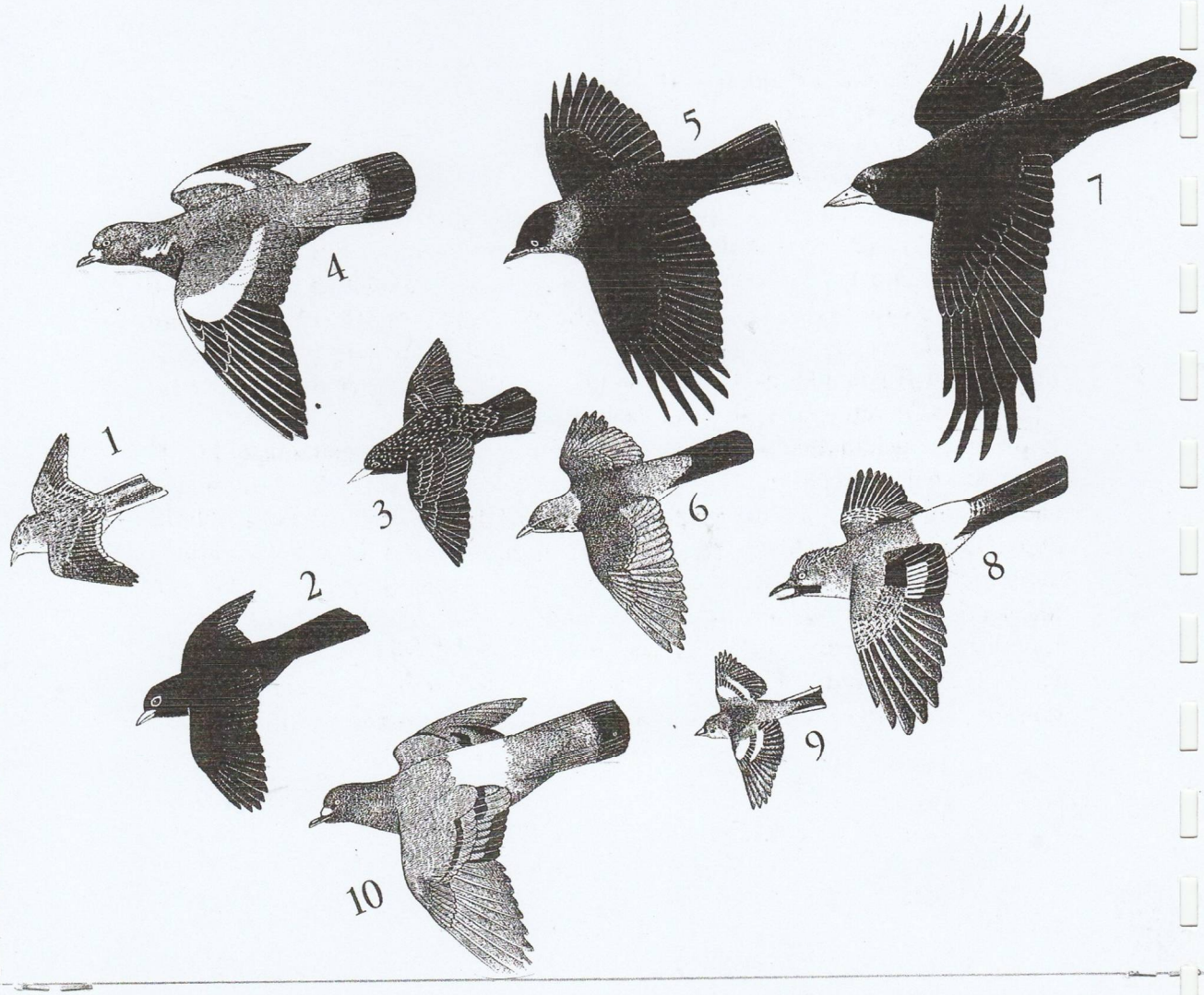
Bestand: 800-900 BP
Sommergast. Wahrscheinlich häufiger und verbreiteter in bewaldeten Zonen, als es aus der Verbreitungskarte hervorgeht. Es fehlen Daten aus der Walachei.

Ghiciti cele 10 specii care se afla pe lista de bucate a soimului calator. Pentru fiecare raspuns corect primiti 1 (un) punct.Cel care realizeaza 10 (zece) puncte primeste DIPLOMA de mare maestru ornitolog !

SUCCES !

Raspuns: 1-ciocarlie de camp;2-mierla;3-graur;
4-porumbel gulerat;5-stancuta;6-cocosar
7-ciara neagra;8-gaita;9-cintezoi;
10-porumbelul de stinca (domestic;)

CURIOZITATI din lumea SOIMILOR!!!

STIATI CA...

Masculul si femela sint uniti pe viata si ramin fideli unul altuia pina la moarte ?

...Numele latinesc de "peregrinus", traduce obisnuintele de mare calator ale acestei specii ?

...Masculul este cu un cap mai mic decit femela?

...In timpul celui de-al II-lea razboi mondial soimii calatori erau impuscati de catre militari pentru a nu captura porumbeii-postasi ?

...Soimul calator are ochii proportinal mai mari decit ai omului si poate repera o prada de la mai mult de un km. ?

...este pasarea cea mai rapida din lume, in timpul coboririlor vertiginoase in picaj, poate atinge 250 km./h si probabil pe distante scurte chiar 400 de km/h ?

...in medie aceasta pasare are nevoie de 100 de g. hrana pe zi ?... dar ca aceasta cantitate creste foarte mult in timpul hranirii puilor ?

...in perioada de reproducere el poate vina foarte departe, teritoriul sau cuprinzind de la 40 la 200 km^2 ?

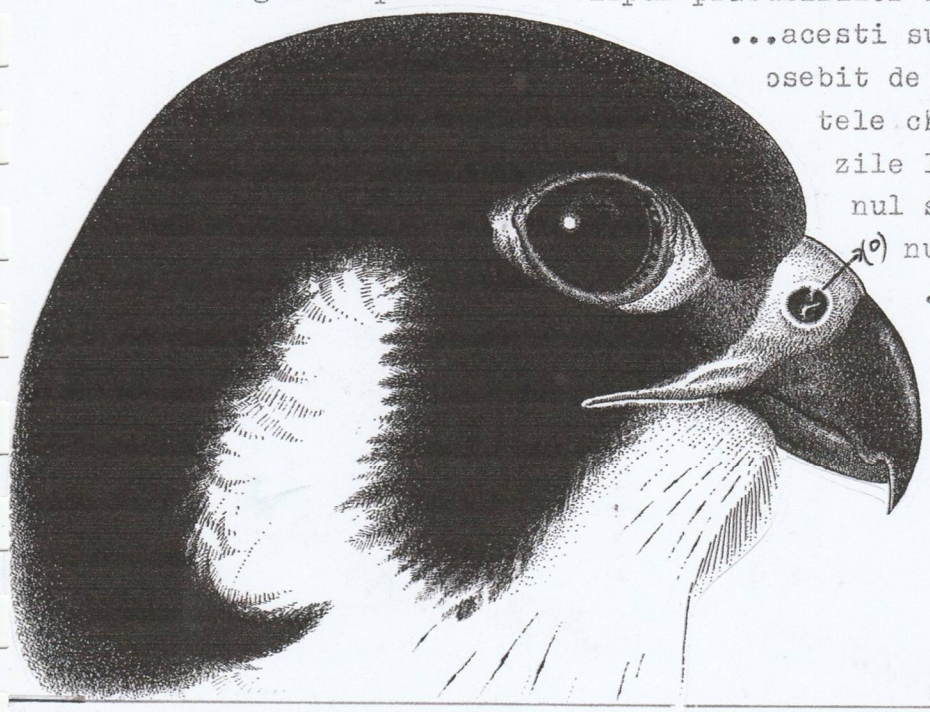
...mamiferele sint rareori vinate dar, au fost totusi semnalate capturi de iepurasi si ...lilieci ?

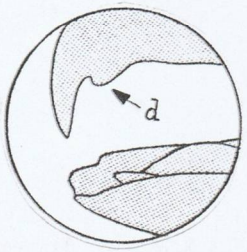
...dintele (d) cu care este dotat ciocul acestuia este marca ce caracterizeaza aceasta familie ?

...orificiul de la baza ciocului (o) creaza o mica zona de turbulenta aproape de cioc si impiedica astfel patrunderea aerului ca un uragan in plamini in timpul prabusirilor in picaj ?

...acesti super-pradatori sunt deosebit de sensibili la substantele chimice continute in prazile lor ?...in Franta declinul speciei s-a datorat unui pesticid: D.d.t-ul ?

...longevitatea acestuia este estimata la 15 ani in natura ?

SOIMUL-eseu mitornitologic

Impreuna cu vulturul (acvila) este cea mai nobila pasare.Egiptenii au facut din soim pasarea lui Horus,zeul stapin al cerului,ai carui ochi erau soarele si luna;se spune ca ei fusesera impresionati de ciudata pata ce se observa sub ochiul soimului.Privirea patrunzatoare a acestui ochi ager afost atribuita zeului,desi nu se stie daca Horus a fost simbolizat prin soim pentru ca era de la origini zeu ceresc,sau daca la inceput fusese un soim divinizat in temeiul comportamentului sau in aer.Cu prilejul transformarii heliopolitane a panteonului egiptean,soimul a fost atribuit lui RA si simboliza rasaritul soarelui.Hieroglifele il reprezentau inaltat pe o movila sacra si,potrivit lui Horapollo,aceasta hieroglifa a soimului a ajuns sa desemneze ceea ce era inalt,superior, victorios.

In bestiare insa,soimul este inainte de toate o pasare de vinatoare.Printre pasarile cu zbor inalt dresate sa vineze pentru om el figura pe primul loc.Alexandrian Sarane spune ca vinatoarea cu soim era atit de importanta incit soimul "juca un rol de frunte in viata publica; era etalat ca semn al conditiei sociale inalte,purtat pe pumn in timpul vizitelor si al ceremoniilor;figura pe sigilii si slujea la rascumpararea prizonierilor de razboi.

Primul tratat despre dresarea soimilor cunoscut in Europa este "Ars venandi cum avibus",redactat personal de imparatul Frederic al II-lea pe la 1247.Dar vinatoarea cu soimi a fost pusa la punct in Asia de catre populatiile nomade,care au raspindit-o apoi in toata lumea.A inceput sa fie practicata in Europa inca din sec.al V-, dresarea acestuia ajungind la rangul de inalta stiinta !

Alte detalii despre aceasta nobila rapitoare in cartea "Bestiar fabulos" de Jean-Paul Clebert,in traducerea lui R!Walter.

POSTAAAAA...SCATIILOOOORR !!!

Deci...

Asa cum scriam si in articolul publicat in ziarul local "Cuibul visurilor",intitulat- "Reteaua prieteniei",vraful de corespondeta a crescut considerabil,in aceste luni (mai,iunie).

Iata cam telegrafic...(din cauza spatiului mic de care dispunem) doar citeva din scrisorile,vestile si materialele trimise de prietenii nostri natutalisti de pretutindeni...carora,intre noi fie vorba,nu le-am ramas datori cu raspunsurile si...multumirile !

7.05.-vesti si legitimatii de c.p.n.-isti de la Maison des C.P.N.

11.05.-scrisoare si cele 2 nr.ale revistei "Ciconia" de la Satu-Mare din partea d-lui prof.I.Turcu.

14.05.-scrisoare de la turturelele din Tg.-Lapus;

15.05.-intilnire cu prietenii de la W.W.F.:Arnaud&Corinne si nr.75 al revistei "Panda-magazine"

31.05.-scrisoare,pliante si afise de la S.O.R.;

4.06.-vesti din partea F.F A C.P.N.adica alui Patrice;

6.06.-corespondenta si calendar de la W.W.F.;

9.06.-alte vesti bune de la aceeasi prieteni ai ursuletului panda;

14.06.-noutati si 6 reviste "Panda-mag"de la acelasi simpatic Arnaud;

15.06.-doua vesti bune in aceeasi zi:1-invitatie la al XXIII-lea Colocviu de mamologie...in Franta si o invitatie la Bucuresti ptr. a participa la festivitatea de decernare a premiilor Rhone-Poulenc;

16.06.-scrisoare si stampila clubului nostru trimisa de vechiul si fidelul nostru amic Paul Eloy din Belgia;in aceeasi zi un afis si autocolante de la S.O.R.-Cluj;

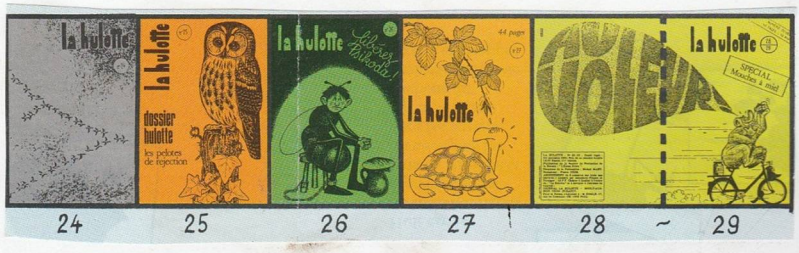

21.06.-...vesti mult dorite si mult asteptate de la Agnes din indeparatatul Fourmies,la care se adauga nr 2 al publicatiei"Athene noctua" editata de noua asociatie naturalista "Symbiose";

26.06.-colet surpriza de la W.W.F.-primul nostru ghid despre "Amfibieni si reptile din Europa " si primul nostru ghid despre lilieci;cu ajutorul lor vom termina inventarul herpetologic al Aniesului;

Merci beaucoup,ARNAUD !

...iar din 30.06. au inceput pregatirile planurile si gindurile,bune desigur,pentru organizarea taberei de la Valea Aniesului, ...

la hulotte

...din nou se prezinta si reprezinta pe adevaratii naturalisti,de asta data cu 5 aparitii din care unul dublu.Sa le luam pe rind:

Nr.24 ne vorbeste despre o mica "vrajitoare".. ba-hermelina,iar in a doua parte despre migratia gistelor salbatice,in compania unui amic naturalist din Suedia:Nils Holgersson !

Nr.25 pe care de altfel vi l-am prezentat cu ocazia editarii nr.17 al "Gazetei scatiilor",este un dosar complet despre ciuful de padere'Asio otus si rudele lui nocturne,ca si despre gogoloasele pe care le elimina,numite INGLUVII.Daca ati uitat,recititi nr,17 al G.s. sau La Hulotte nr.25.

Nr.26,despre care n-ati mai auzit nimic pina acum,cuprinde un reportaj despre satul bursucilor,pentru ca in partea a doua sa ne amuzam strasnic pe marginea unei benzi desenate despre o planta cu obiceiuri ciudate:rodul-pamintului(Arum maculatum).Citeva pagini de la sfirsit se vor un mic ghid al urmelor citorva mamifere ce le vom gasi intiparite pe potecuta umeda din padure.

In cele 44 de pagini ale nr.27 veti gasi niste ...subtilitati tare !?ornitologice despre uliul porumbar si uliul pasarelelor,apoi un examen de intrare in amfiteatrul padurii!Veti fii admis doar daca veti sti care sint cele 6 specii de pasari mai mici,sau mai bizis care cintaresc mai putin de 10 g,avind padurea ca locuinta.Citeva pagini sint rezervate aceluiasi ghid al apasilor,cautatori de urme(iepure,veverita,mistret cerb,caprior,dar si citeva pasari...)

Nr.28/29(un nr.dublu)se ocupa,n-o sa va vina sa credeti,in toate cele 68 de pagini ale sale de ALBINE,despre familia acestor superartizani,ingineri,farmacisti,arhitecti,buni soldati,harnici lucratori,trudnici culegatori de polen;maicitim aici pagini savuroase si pline de "miere",bineinteles despre viata stupului si maritisul reginei,lupte,razboaie si aventuri de "capa si...ac",criza de locuinte (stupi) din timpul verii, adica roiurile agatate ca niste arici uriasi de crengile pomilor din prisaca ,despre masacrul trintorilor, pe scurt despre micile si marile fericiri,dar si necazuri(citeste viespi,soareci,sfinxul cap-de-mort)ale unei societati care seamana mult cu a noastra.Revista "La Hulotte"va doreste --Lectura placuta-!

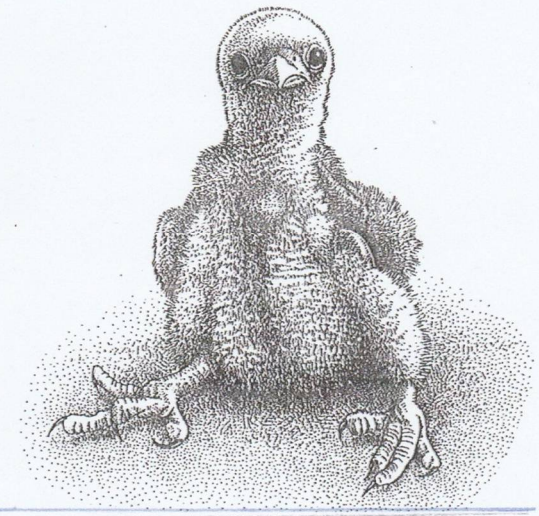

apara situatii hilare ca in cazul unui *B. stellaris* impuscat si identificat drept pasare de prada !?

6. Fara indoiala cauzele rarefactiei acestor specii sunt multiple si diverse.Hacuirea padurilor si parcelarea habitatelor vor reduce drastic si dramatic populatiile de rapitoare destul de afectate de poluare, braconaj, trafic ilegal, colectionari, vanatoare, linii de inalta tensiune etc.

Ce-ar trebui sa facem ?!!Cu siguranta avem nevoie de ceva mai mult decat de un binoclu si trei biciclete pentru a explora si studia o zona de cateva sute de km.-un program de cercetare, monitorizare si protectie a rapitoarelor din nordul tarii sub egida S.O.R.

Clubul ornitologic C.P.N. Scatiii multumeste pentru ajutorul in idei,imagini si pagini revistei "LA HULOTTE",S.O.R.pentru paginile din "Atlasul provizoriu al pasarilor clocitoare din Romania",Federatiei Nationale a cluburilor C.P.N. din Franta.

Au lucrat aici 3 soimi;unul mare 2 mai mici:Yves,Dorel si Aurelian.

LE CLUB ORNITHO-ROUMAIN LES TARINS

Clubul ornitologic C.P.N. SCATIII - sucursalã - S.O.R. -

ILIE HOZA

ROUMANIE
Jud. Bistrița Năsăud • Loc. Anieș, nr. 387
tel.: 004 0263 377 862

CPN